

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Oratione. 16.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

72 Omittuntur Capitula in triduo maioris Hebdom. & in officio Defunctorum; & suo loco afferentur causa.

De Oratione. Cap. XVI.

1 Vnica Oratio pro omnibus Horis communis habetur; ait Radulph. *propof. 13.* que nouissimum locum in Horis Canonicis tenet; ex antiquo Ecclesie ritui; ait Amal. *lib. 4. cap. 45.* vt vnusquisque tali scuto, idest, communi Oratione rediens ad sua, muniatur contra omnia aduersa, vel ex Hugone *in Spec. cap. 3.* vt diuina gratia, qua actiones nostras precessit, eadem ipsa subsequatur.

2 Eam dici in fine iussit Conc. Agathē, *de consec. dist. 15. cap. conuenit.* qua solet esse breuis, ne multum loquentes oremus. *Mat. 6.*

3 Composuit Ambrosius plurimas, ex Gemma *lib. 1. cap. 87.* à Gelasio Papa aucte, & limitata fuerunt; ex *Sigeb. ad Ann. 487.* à S. Gregorio collecte, & distributae; additis alijs; ex *Vualaf. de rebus eccl. cap. 22.* atque Orationem concordare semper cum officio, & Euangelio, S. Gregorij opera, asserit aperte *Microl. cap. 61.* nos certe Ambrosianis non paucis orationibus vtimur; vt suis locis indicabimus. Concilium verò Carthag. seu, vt alijs, *Africanum can. 70.* & *Milenit. cap. 12.* quibus aderat S. August. reijciunt nō probatas Orationes à Missa, & consequenter ab officio diuino; cui, & Missae, regulariter communis est Oratio.

4 Prima, & Completorium retinent easdem Orationes, ob causam allatam *supra Sect. preced. pag. 59. num. 12.* vbi de Horis egimus. Reliquae Horae eadem concluduntur Oratione.

5 Ante orationem dicitur, etiam ab eo, qui recitat solus, *Dominus Vobiscum*, vt fuse probat P. Damiani *in Opusculo de Dominus Vobiscum*; praesertim *cap. 4.* intendere namque debet, se loqui cum Ecclesia, vt monet *Nauarr. in Miscellan. 67. de orat. num. 5.*

6 Quae verba à Dion. *de Eccl. Hier.* ap-

pellatur diuinissima saluatio, desumpta ex libro *Ruth. capit. 2. & 2. Paralip. 15.* cuius efficacia ab ipso Christo est, qui dixit *Mat. vlt.* Ego vobiscum sum. quam & Apostoli introduxerunt, ex *Concil. Braccaren. 1. cap. 21.* Decretoque firmavit, vel *Clemens ex Gemma lib. 1. c. 87.* vel *Anacletus, ex Hugone libro secundo cap. 11.* vel vterque ex *Radulph. propof. 23.* sensus autem est; Dominus in vobis maneat, & petitionibus vestris effectum tribuat, *Duran. lib. 4. c. 14.* vel, Sacerdos se habere pacem cum toto Clero, & populo docet, ex P. Damiani *loco cit.* vel dicitur ad excitandam animorum attentionem ad Orationem, *Rupert. lib. 1. de offic. cap. 31.* Dicitur etiam Dominus non Deus, vel Christus; quia Dominus potestatem significat, Turrecrem. *In c. Iacobus, de cons. dist. 1.* Haec ferè eadem, & quae sequuntur proximè, in priori tomo; quae tamen & hoc loco videntur opportuna.

7 Subditur statim: *Et cum spiritu tuo*, quasi alij optent Sacerdoti, quod ipse alij optat; ex *Floro in expositione, Missae.* quod est desumptum ab Apostolo *2. Timoth. vlt.* neque dicitur, tecum, sed, *spiritu tuo*, quia spiritualiter officia Ecclesiastica fiunt, ex P. Damiani *opusculo cit. c. 3.* vt nimirum vnus sit affectus omnium; *Amal. lib. 2. cap. 9.*

8 Non dicitur, *Dominus vobiscum*, nisi à Sacerdote, & Diacono, absente Sacerdote, vel non nisi de illius licetia; quod & docet *Nauarr. in Miscell. de orat. 67. num. 3.* ex recepta consuetudine, quam testatur *Dur. lib. 4. cap. 14.*

9 Excommunicatus autem Sacerdos non potest vti hac saluatione; etiam in priuata officij recitatione; quia pertinet ad dignitatem ordinis, qua ille indignus affectus est, *Nauarr. de orat. cap. 7. num. 16.* & *susius Steph. Duran. lib. 3. de ritib. cap. 22.*

10 Qui non potest vti praedicta saluatione, dicat: *Domine exaudi orationem meam, &c.* cuius meminit *Radulph. propof. 20.* tamquam rei tunc etiam visitate. Docet *Nauarrus in d. Miscell. numer. 6.*

quan-

quando occurrunt Preces quarum finis est per versum, *Domine exaudi orationem, &c.* non debere dici bis hunc versum, sed semel tantum, ad vitandum Bartologiam.

11 Additur, *Oremus*, ante publicam Orationem, ex Aug. *epist.* 106. ad *Vitalium*, ut inuitentur alij ad orandum.

12 Repetitur post Orationem salutatio predicta, *Dominus vobiscum*, ait Hugo, *lib. 2. c. 4.* sicut Christus dixit semel, & iterum Apostolis: Pax vobis. Sacerdos enim dicens Orationem vicem Christi gerit, & ideo regulariter stans eam dicit, ex Amalar. *lib. 4. cap. 4.* sed & ob memoriam future resurrectionis stans eam pronunciat, idem *c. 7.*

13 Concluditur Oratio varijs modis, vt in Rubr. de *Oratione nu. 4.* & vt plurimum, per Christum, quia vt plurimum dirigitur oratio ad Patrem. *Matt. 6. & Io. 16.* tum ex Decreto Carthagin. Conc. *cap. 23.* Raro ad Filium dirigitur, & non antiquitus, vt notat Bellarminus de *Missa lib. 2. cap. 16.* quod factum est deinde, vt ipse quoque Filius credatur Deus. Numquam dirigitur ad Spiritum sanctum; quia donum Dei est, & a dono non petitur donum sed a donatoribus, a quibus ille procedit, Duran. *lib. 4. cap. 15.* prout ergo dirigitur Oratio, fit etiam conclusio, vt concinat sensui Orationis ultime, quando plures iunguntur simul, Nauarr. de *Orat. cap. 19. nu. 169.*

14 Hoc autem est commune omnibus conclusionibus, vt semper in ijs fiat mentio Sanctissime Trinitatis, vt intelligamus nullum fieri preiudicium reliquis diuinis personis, que in oratione tacere videntur; dum consummatio ostendit, nullum esse discrimen in Trinitate; ita Fulgent. *lib. 2. ad Monimum quest. 1.* In vnitatem Spiritus sancti Deus; non esse preponendam vocem, *Deus*, ex Romana auctoritate, tradit Radul. *propof. 23.* & in fine additur, *Amen*, vt communem Orationem, quam Sacerdos recitat, omnes confirmet; Idem *ibid.* Meminit huius ritus respondendi, *Amen*, in fine Aug.

tract. 41. in Ioan. & epist. 178. que vox Hebraea est, significans; quod apud nos, *Fiat*: in precationibus usurpata ab Apostolis, 1. *Corint. 14.* nunquam mutata, neque a Grecis, neque a Latinis. Origenes *tract. 35. in Matth.* cum Ambrosio de *ijs, qui inuitantur mysterijs lib. 1. cap. 9.* explicat, *Amen*, hoc est. Verum est; quatione concordat, *Amen*, cum Orationis potius conclusione, quam cum Oratione ipsa; quasi affirmetur, verum esse, regnare Deum in vnitatem Spiritus Sancti Innocent. III. *libro secundo de Myster. Miss. & cap. 26.*

15 Quando plures in officio dicuntur Orationes, si quid inter eas intercedit, puta Antiphona pro commemoratione, ad singulas Orationes premititur, *Oremus*, vt rursus inuitatio fiat ad orandum quando vna immediate aliam sequitur, vt in Litanijs non dicitur, *Oremus*, nisi ad primam; quia Oratio non interruptur, sed veluti vna continuatur.

16 Prima Oratio concluditur in Laudibus, & Vesperis quia est principalis, ad quam dirigitur totum officium. Ultima item concluditur, quia colligit medias, & sua conclusione preecedentes firmat.

17 Si Oratio pro commemoratione sit eadem cum Oratione principali officij, mutatur Oratio pro commemoratione, ne eadem repetatur: quod facile contingit in commemoratione Patroni loci, seu Titularis Ecclesie, de Communi sumpta Oratione.

De Precibus, & Confessione.

Cap. XVII.

1 **P**reces hoc loco sunt aliqui versus, qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes a, *Kyrie eleison*, vel a *Pater noster*: quam meminit Amalar. *lib. 3. cap. 6.* ante Orationem, inquit, specialem Sacerdotum necesse est preecedere misericordiam Dei; ideo dicitur, *Kyrie eleison*. Ter dicitur ad Trinitatem, Amalar. *lib. 3. cap. 2.*

2 A Grecis compositas fuisse primum scribit Isid. *lib. 1. de offic. cap. 9.* vnde retinentur prime voces Grecanice, *Kyrie elei-*